Liquid Etchant

Käyttöturvallisuustiedote

, (EY) Nro. 453/2010 asetuksen mukainen

Myöntämispäivä: 13/04/2015 Muutettu viimeksi: 13/04/2015 : Versio: 1.0

OSASSA 1: Aineen/seoksen ja yhtiön/yrityksen tunnistaminen

1.1. Tuotteen tunnistetiedot

Tuotemuoto : Seos

Tuotteen nimi : Liquid Etchant

1.2. Asiaan kuuluvat aineen tai seoksen käyttökohteet ja ei suositeltavat käyttökohteet

1.2.1. Merkitykselliset tunnistetut käytöt

Ohjeet teolliseen ja ammattikäyttöön : Teollisuuskäyttö
Ainoastaan ammattikäyttöön

Aineen ja / tai seoksen käyttö : Ainoastaan ammattikäyttöön

1.2.2. Ei sovellu käytettäviksi seuraaviin:

Ei lisätietoja saatavilla

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja:
Bisco, Inc. 1100 W Irving Park Road, Schaumburg, IL 60193 USA
1-847-534-6000, normaalina työaikana
www.bisco.com

EY Edustaja:
Bisico France, 120, allée de la Coudoulette, 13680 Lançon de Provence, France
Puhelin: 33-4-90-42-92-92

1.4. Hätäpuhelimen numero

Hätänumero : CHEMTREC - 24 h – hätäpuhelukeskus
Kotimaan: 1-800-424-9300 USA:n ulkopuolella: 1-703-527-3887, puhelujen tallentaminen hyväksytään

OSASSA 2: Vaarojen tunnistus

2.1. Aineen tai seoksen luokittelu

Luokitus asetuksen (EY) nro 1272/2008 mukaan [CLP]

Ihon syöpyminen 1A H314

Koko teksti H-lausekkeita: katso osa 16

Haitalliset fysikaalis-kemialliset vaikutukset ihmisten terveydelle ja ympäristölle

Ei lisätietoja saatavilla

2.2. Merkintäelementit

Merkinnät asetuksen (EY) nro 1272/2008 mukaan [CLP]

Varoitusmerkit (CLP) :

GHS05

Signaalisana (CLP) : Syövyttävä

Vaaralausekkeet (CLP) : H314 - Aiheuttaa vakavia palovammoja ja silmävammoja

Turvalausekkeet (CLP) : P264 - Pese kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen
P301+P330+P331 - NIELTYNÄ: huuhtele suu. Ei saa oksettaa
P304+P340 - JOS HENGITETTY: Poista henkilö raittiiseen ilmaan ja huolehdi, että hänen on helppo hengittää.
P305+P351+P338 - JOS SILMIIN: Huuhdo huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos käytössä ja helposti poistettavissa. Jatka huuhtelua
P501 - Hävitä turvallisella tavalla paikallisia / kansallisia määräyksiä noudattaen
P270 - Älä ruokaile, juo tai tupakoi tuotteen käytön aikana

2.3. Muut vaarat

Ei lisätietoja saatavilla

OSASSA 3: Koostumus/tietoja valmistusaineista

3.1. Aine

Ei sovellu

3.2. Seos

Nimi	Tuotteen tunnistetiedot	%	ETY:n 67/548 / direktiivin mukainen luokitus
fosforihappo, pitoisuus=85%	(CAS nro) 7664-38-2 (EY nro) 231-633-2 (EY indeksinro) 015-011-00-6	30 - 50	C; R34

Nimi	Tuotteen tunnistetiedot	Ominaispitoisuusrajat
fosforihappo, pitoisuus=85%	(CAS nro) 7664-38-2 (EY nro) 231-633-2 (EY indeksinro) 015-011-00-6	(10 =< C < 25) Xi;R36/38 (C >= 25) C;R34

Nimi	Tuotteen tunnistetiedot	%	Luokitus asetuksen (EY) nro 1272/2008 mukaan [CLP]
fosforihappo, pitoisuus=85%	(CAS nro) 7664-38-2 (EY nro) 231-633-2 (EY indeksinro) 015-011-00-6	30 - 50	Ihon syöpyminen 1B, H314

Nimi	Tuotteen tunnistetiedot	Ominaispitoisuusrajat
fosforihappo, pitoisuus=85%	(CAS nro) 7664-38-2 (EY nro) 231-633-2 (EY indeksinro) 015-011-00-6	(10 =< C < 25) Silmiä ärsyttävää 2, H319 (10 =< C < 25) Ihon ärsytys 2, H315 (C <= 25) Ihon syöpyminen 1B, H314

Koko teksti R- ja H-lausekkeita: katso osa 16

OSASSA 4: Ensiapuohjeet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleiset ensiapuohjeet : Älä koskaan anna tajuttomalle mitään suun kautta. Jos tunnet pahoinvointia, hakeudu lääkärinhoitoon (näytä etikettiä, mikäli mahdollista).

Ensiaputoimenpiteet: Hengitettynä : Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää. Soita heti MYRKYTYS TIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin / lääkäri.

Ensiaputoimenpiteet: Ihon kautta : Poista / riisu välittömästi kaikki saastunut vaatetus Huuhtele iho vedellä / suihkulla Soita heti MYRKYTYS TIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin / lääkäri.

Ensiaputoimenpiteet: Silmäkosketus : Huuhdo huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos käytössä ja helposti poistettavissa. Jatka huuhtelua. Soita heti MYRKYTYS TIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin / lääkäri.

Ensiaputoimenpiteet: Nieleminen : Huuhtele suu. Ei saa oksettaa. Soita heti MYRKYTYS TIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin / lääkäri.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Oireet/vammat : Aiheuttaa vakavia palovammoja ja silmävammoja.

4.3. Mahdollisesti tarvitaan välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa

Ei lisätietoja saatavilla

OSASSA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1. Sammutusaineet

Sopiva sammutusaine : Vaahto. Kuiva jauhe. Hiilidioksidi. Vesisuihku. Hiekka.

Sopimattomia sammutusaineita : Älä käytä voimakasta vesisuihkua

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvia erityisvaaroja

Ei lisätietoja saatavilla

5.3. Ohjeita palomiehille

Palontorjuntaohjeet : Käytä vesisuihkua tai sumua astioiden jäähdyttämiseen. Ole varovainen kemiallista tulipaloa sammuttaessa. Estä sammutusveden pääsy ympäristöön.

Suojavarustus tulipalossa : Älä mene palopaikalle ilman kunnollisia suojavarusteita, kuten hengityssuojainta.

OSASSA 6: Ohjeet onnettomuuspäästöjen varalta

6.1. Henkilökohtaiset varotoimenpiteet, suojaimet ja menettelyt hätätilanteessa

6.1.1. Muille kuin pelastushenkilöille

Menettelyt hätätilanteessa : Evakuoi tarpeeton henkilöstö.

6.1.2. Pelastushenkilöille

Suojavarustus : Siivoushenkilökunnalle on annettava asianmukainen suojavarustus

Menettelyt hätätilanteessa : Tuuleta alue.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estä pääsy viemäriin ja vesistöön. Ilmoita viranomaisille, jos nestettä pääsee viemäriin tai vesistöön.

6.3. Menetelmät ja suojarakenteet sekä puhdistaminen

Puhdistusohjeet : Imeytettävä roiskeet inerttiin kiintoaineeseen, kuten saveen tai piimaahan mahdollisimman pian Kerää vuoto. Säilytä erillään muista materiaaleista.

6.4. Viittaus muihin osiin

Katso Otsake 8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilön suojaimet.

OSASSA 7: Käsittely ja varastointi

7.1. Varotoimet turvalliseen käsittelyyn

Varotoimet turvalliseen käsittelyyn : Pese kädet ja muut altistetut alueet miedolla saippualla ja vedellä ennen ruokailua, juontia, tupakointia ja työpaikalta lähtöä. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta prosessointialueella höyryn muodostumisen estämiseksi Älä hengitä pölyä/höyryä/kaasua/höyryä/suihketta. Vältä kosketusta raskauden/imetyksen aikana.

Hygieniatoimenpiteet : Pese kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen. Pese saastuneet vaatteet ennen uudelleenkäyttöä

7.2. Turvallisen varastoinnin olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Tekniset toimenpiteet : Noudata sovellettavia säädöksiä.

Säilytysolosuhteet : Pidä säiliö tiukasti suljettuna, kun se ei ole käytössä.

Yhteensopimattomat tuotteet : Vahvat emäkset. Vahvat hapot.

Yhteensopimattomat materiaalit : Syttymislähteet. Suora auringonvalo

7.3. Erityiset loppukäytöt)

Ei lisätietoja saatavilla

OSASSA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilön suojaimet

8.1. Ohjausparametrit

fosforihappo, pitoisuus=85% (7664-38-2)		
EU	IOELV TWA (mg/m³)	1 mg/m³
EU	IOELV STEL (mg/m³)	2 mg/m³
Belgia	Raja-arvo (mg/m³)	1 mg/m³
Belgia	Lyhyt aika-arvo (mg/m³)	mg/m³
Ranska	VME (mg/m³)	Fosforihappo1 mg/m³; Ranska; Aikapainotettu keskiarvo altistumisraja 8 h; VRI: Valeur réglementaire -viittaava
Ranska	VME (ppm)	Fosforihappo0,2 ppm; Ranska; Aikapainotettu keskiarvo altistumisraja 8 h; VRI: Valeur réglementaire -viittaava
Ranska	VLE (mg/m³)	Fosforihappo2 mg/m³; Ranska; Lyhyt aika-arvo; VRI: Valeur réglementaire -viittaava
Ranska	VLE (ppm)	Fosforihappo0,5 ppm; Ranska; Lyhyt aika-arvo; VRI: Valeur réglementaire -viittaava
Alankomaat	Grenswaarde TGG 8H (mg/m³)	Fosforzuur, 1 mg/m³; Alankomaat; Aikapainotettu keskiarvo altistumisraja 8 h; Julkinen työperäisen altistumisen raja-arvo
Alankomaat	Grenswaarde TGG 8H (ppm)	Fosforzuur, 0.25 ppm; Alankomaat; Aikapainotettu keskiarvo altistumisraja 8 h; Julkinen työperäisen altistumisen raja-arvo
Alankomaat	Grenswaarde TGG 15 MIN(mg/m³)	Fosforzuur, 2 mg/m³; Alankomaat; Lyhyt aika-arvo; Julkinen työperäisen altistumisen raja-arvo
Alankomaat	Grenswaarde TGG 15MIN (ppm)	Fosforzuur, 0.49 ppm; Alankomaat; Lyhyt aika-arvo; Julkinen työperäisen altistumisen raja-arvo
Yhdistynyt Kuningaskunta	WEL TWA (mg/m³)	1 mg/m³
Yhdistynyt Kuningaskunta	WEL STEL (mg/m³)	2 mg/m³
USA - ACGIH	ACGIH TWA (mg/m³)	1 mg/m³
USA - ACGIH	ACGIH STEL (mg/m³)	3 mg/m³

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Henkilökohtainen suojavarustus : Vältä kaikkea tarpeetonta altistumista.

Käsien suojaus : Käytä suojakäsineitä

Silmien suojaaminen : Kemialliset suojalasit tai kasvosuojain

Ihon ja kehon suojaus : Käytettävä sopivaa suojavaatetusta

Hengitysteiden suojaaminen : Käytä asianmukaista maskia

Muut tiedot : Älä syö, juo tai tupakoi käytön aikana.

OSASSA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1. Tietoja fysikaalisista ja kemiallisista perusominaisuuksista

Olomuoto	:	Neste
Esiintyminen	:	Neste
Väri	:	Vihreä.
Tuoksu	:	Hajuton.
Tuoksun raja	:	Ei tietoja saatavilla
pH	:	< 1
Suhteellinen haihtumisnopeus (butyyliasetaatti=1)	:	Ei tietoja saatavilla
Sulamispiste	:	Ei tietoja saatavilla
Jäätymispiste	:	Ei tietoja saatavilla
Kiehumispiste	:	> 100 °C
Leimahduspiste	:	Ei tietoja saatavilla
Itsesyttymislämpötila	:	Ei tietoja saatavilla
Hajoamislämpötila	:	Ei tietoja saatavilla
Tulenarkuus (kiinteä, kaasu)	:	Palamaton
Höyrynpaine	:	< 0,02 mm Hg
Suhteellinen höyryn tiheys 20 °C: ssa	:	Ei tietoja saatavilla
Suhteellinen tiheys	:	> 1
Liukoisuus	:	Liukeneva
Log Pow	:	Ei tietoja saatavilla
Viskositeetti, kinemaattinen	:	Ei tietoja saatavilla
Viskositeetti, dynaaminen	:	Ei tietoja saatavilla
Räjähdysominaisuudet	:	Ei tietoja saatavilla
Hapetusominaisuudet	:	Ei tietoja saatavilla
Syttymisrajat	:	Ei tietoja saatavilla

9.2. Muut tiedot

Ei lisätietoja saatavilla

OSASSA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1. Reaktiivisuus

Lämpöhajoaminen tuottaa : Syövyttäviä höyryjä.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Ei vahvistettu.

10.3. Mahdollisuus vaarallisiin reaktioihin

Ei vahvistettu.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Suora auringonvalo Erittäin korkeita tai matalia lämpötiloja.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vahvat hapot. Vahvat emäkset.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

höyry Hiilimonoksidi. Hiilidioksidi. Lämpöhajoaminen tuottaa: Syövyttäviä höyryjä.

OSASSA 11: Myrkytykseen liittyvät tiedot

11.1. Tietoja myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys	:	Ei luokiteltu
Ihon syöpyminen/ärsytys	:	Aiheuttaa vakavia palovammoja ja silmävammoja. pH: < 1
Vakava silmävaurio/ärsytys	:	Vakava silmävaurio, kategoria 1, implisiittinen pH: < 1
Hengitysteiden tai ihon herkistyminen	:	Ei luokiteltu Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty
Sukusolujen perimän vaurioittavuus	:	Ei luokiteltu Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty

Karsinogeenisyys	:	Ei luokiteltu Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty
Lisääntymiseen liittyvä myrkyllisyys	:	Ei luokiteltu Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty
Elinkohtainen myrkyllisyys yksittäinen altistuminen)	:	Ei luokiteltu Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty
Elinkohtainen myrkyllisyys (toistuva altistuminen)	:	Ei luokiteltu Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty
Hengittämiseen liittyvät vaarat	:	Ei luokiteltu Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty
Potentiaaliset vaikutukset ihmisen terveydelle ja oireet	:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

OSASSA 12: Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

12.1. Myrkyllisyys

fosforihappo, pitoisuus=85% (7664-38-2)	
LC50 kalat 1	138 mg/l (96 h; Kalat; Puhdasta ainetta)
LC50 muille vesieliöille 1	100 - 1000 mg/l (96 h; Alkueläimet; Puhdasta ainetta)
LC50 kala 2	100 - 1000 mg/l (Kalat; Puhdasta ainetta)
LC50 muille vesieliöille 2	240 mg/l (Puhdasta ainetta)
TLM kala 1	138 ppm (24 h; Moskiittokala; Puhdasta ainetta)
Kynnysraja muille vesieliöille 1	100 - 1000,96 h; Alkueläimet; Puhdasta ainetta
Kynnysraja muille vesieliöille 2	240 mg/l (Puhdasta ainetta)

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Liquid Etchant	
Pysyvyys ja hajoavuus	Ei vahvistettu.

fosforihappo, pitoisuus=85% (7664-38-2)	
Pysyvyys ja hajoavuus	Biologinen hajoavuus: ei sovellu. Ei (testi) tietoja aineen liikkuvuudesta saatavilla.
Biokemiallinen hapenkulutus (BOD)	Ei sovellu
Kemiallinen hapenkulutus (COD)	Ei sovellu
ThOD	Ei sovellu
BOD (% ThOD:sta)	Ei sovellu

12.3. Biokertyvyys

Liquid Etchant	
Biokertyvyys	Ei vahvistettu.

fosforihappo, pitoisuus=85% (7664-38-2)	
Biokertyvyys	Ei bioakkumulatiivinen.

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Ei lisätietoja saatavilla

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Ei lisätietoja saatavilla

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Lisätietoja : Vältä aineen päästämistä ympäristöön

OSASSA 13: Käytöstä poistamiseen liittyviä ohjeita

13.1. Veden käsittelyn menetelmät

Jätehuolto suositukset : Hävitä turvallisella tavalla paikallisia / kansallisia määräyksiä noudattaen.

Ekologia - jätemateriaaleja : Vältä aineen päästämistä ympäristöön.

OSASSA 14: Kuljetustiedot

ADR / RID / IMDG / IATA / AND –sääntöjen mukaisesti

14.1. YK-numero

Ei säännöksiä kuljetukselle

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Oikea tekninen nimi (ADR) : Ei sovellu

Oikea tekninen nimi (IMDG)	:	Ei sovellu
Oikea tekninen nimi (IATA)	:	Ei sovellu
Oikea tekninen nimi (ADN)	:	Ei sovellu
Oikea tekninen nimi (RID)	:	Ei sovellu

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka/-luokat

ADR

Kuljetuksen vaaraluokka/-luokat (ADR)	:	Ei sovellu

IMDG

Kuljetuksen vaaraluokka/-luokat (IMDG)	:	Ei sovellu

IATA

Kuljetuksen vaaraluokka/-luokat (IATA)	:	Ei sovellu

ADN

Kuljetuksen vaaraluokka/-luokat (ADN)	:	Ei sovellu

RID

Kuljetuksen vaaraluokka/-luokat (RID)	:	Ei sovellu

14.4. Pakkausryhmä

Pakkausryhmä (ADR)	:	Ei sovellu
Pakkausryhmä (IMDG)	:	Ei sovellu
Pakkausryhmä (IATA)	:	Ei sovellu
Pakkausryhmä (ADN)	:	Ei sovellu
Pakkausryhmä (RID)	:	Ei sovellu

14.5. Ympäristövaarat

Vaarallinen ympäristölle	:	Ei
Vesistöjä saastuttava	:	Ei
Muut tiedot	:	Ei lisätietoja saatavilla

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

14.6.1. Maakuljetus

14.6.2. Merikuljetus

14.6.3. Lentokuljetus

14.6.4. Sisävesiliikenne

Ei sovelleta ADN-määräyksiä	:	Ei

14.6.5. Rautatiekuljetus

Kuljetus kielletty (RID)	:	Ei

14.7. Kuivarahtikuljetus MARPOL73/78 Liitteen II ja IBC-koodin mukaan

Ei sovellu

OSASSA 15: Kemikaaleja koskevat määräykset

15.1. Turvallisuus, terveys- ja ympäristösäännökset/lainsäädäntö nimenomaisesti aineelle tai seokselle

15.1.1. EU-määräykset

Ei sisällä aineita, joihin liittyisi liitteen XVII rajoituksia
Liquid Etchant ei ole REACH-arvion vaarallisten aineiden luettelossa
Ei sisällä REACH-arvion vaarallisten aineiden luettelossa olevia aineita
Ei sisällä REACH-asetuksen liitteen XIV aineita.

15.1.2. Kansalliset määräykset

Saksa

Vesistövaarallisuusluokka (WGK)	:	1 - lievästi vesistöä vaarantava

15.2. Kemikaalin turvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty

OSASSA 16: Muut tiedot

Tietolähteet	:	EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON 16. päivänä joulukuuta 2008 antama ASETUS (EY) N: o 1272/2008 koskien aineiden ja seosten luokitusta, merkintöjä ja pakkausta, sekä direktiivien 67/548 / ETY ja 1999/45 / EY ja muuttamista ja kumoamista ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamista.
Muut tiedot	:	Ei mitään.

Koko teksti R-, H- ja EUH-lausekkeita:

Ihon syöpyminen 1A	Ihon syöpyminen/ärsytys, Category 1A
Ihon syöpyminen 1B	Ihon syöpyminen/ärsytys, Category 1B
H314	Aiheuttaa vakavia palovammoja ja silmävammoja
R34	Aiheuttaa palovammoja
C	Syövyttävä

SDS EU (REACH liite II)

Nämä tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme ja niiden ainoa tarkoitus on kuvata tuotteen terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät seikat sekä ympäristövaatimukset. Sitä ei siis voida tulkita takuuna mistään erityisestä tuotteen ominaisuudesta.